METSÄTALOUS

Leikattaisiin nyt vaikka investointituista muutamia miljoonia ja siirrettäisiin toimivien yritysten kuljetustukiin. **TOIMITUSJOHTAJA JOUKO VIRRANNIEMI, PÖLKKY OY**

Rakentamisen vähyys painaa sahojen taloutta

Rakentaminen on supistunut kautta Euroopan ja sahat ovat vaikeuksissa. Tulevalle syksylle on tehty varsin vähän kauppaa ja tilanne on jännittynyt.

Parhaiten vetää tällä hetkellä vienti Pohjois-Afrikan maihin. Kotimaan kauppa ei käy hyvin, mutta kuitenkin paljon paremmin kuin vienti Etelä-Euroopan maihin.

Sahatavaran nykyinen hinta ei riitä kattamaan kohonneita kustannuksia. Sahat ovat kustannuskriisissä.

Puu on viime vuoden hinnoissa, mutta sahatavaran hinta on pudonnut noin 10 prosenttia, sanoo Kärkölässä toimivan Koskisen Oy:n sahateollisuuden johtaja **Tommi Sneck**.

”Meidän vientimme kulkee aina sataman kautta. Rahdit ovat nousseet korkeiksi, vienti on nyt rankkaa puuhaa”, sanoo Pölkky Oy:n toimitusjohtaja **Jouko Virranniemi**.

”Tukin kantohinta ei ole noussut, mutta sahahinta on, kun kuljetus- ja palkkakustannukset ovat nousseet”, sanoo puolestaan Junnikkalan Saha Oy:n toimitusjohtaja **Juha Junnikkala**.

Myös valmiin sahatavaran toimituskulut asiakkaalle ovat nousseet, hän muistuttaa.

Sahurit saavat hieman lohtua euron heikkenemisestä.

Euro on heikentynyt nopeasti noin 9:stä 8,5 kruunuun, kun se oli kalleimmillaan oli 11,2 kruunua maaliskuussa 2009.

Ruotsille on hävitty 6-0

Ruotsin sahojen tuotanto on noussut vuoden 2000 noin 16 miljoonasta kuutiometristä 17 miljoonaan kuutiometriin vuodessa, Suomessa olemme pudonneet reilusta 13 miljoonasta alle 10 miljoonaan.

”Olemme hävinneet pelin Ruotsille 6–0”, Sneck sanoo.

”On tämä aika suuri paikka kansantaloudellisestikin”, Sneck viittaa vaihto- ja kauppataseen kehnoon tilaan. Sahojen puu on kotimaista, hyvin usein myös koneetkin niin metsässä kuin sahallakin.

Virranniemen ajatuksista ei ole helppo vääntää voiton kaavaa sahojen maaotteluun. ”Ruotsi kompensoi ylipitkiä kuljetusmatkoja ja heillä on sillan kautta yhteys Eurooppaan.”

Meiltä leikattiin yrityskohtaista kuljetustukea 60 prosenttia. Rikkidirektiivi on suomalaisille sahoille paljon hankalampi kuin ruotsalaisille.

Euron heikkenemisen jatkuminen voisi Virranniemen mukaan pelastaa paljon. Junnikkala sanoo, että ”Englannin markkina on tällä hetkellä melkein paras”.

Markkinavoima tekee rumaa jälkeä

Virranniemi herättelee päättäjiä pohtimaan, mitä nyt kannattaa tukea, mitä ei. Valmiin toimivan tuotannon ja tuotteen kuristaminen kuljetustukia pudottamalla ei ole hänen mukaansa viisasta.

”Leikattaisiin nyt vaikka investointituista muutamia miljoonia ja siirrettäisiin toimivien yritysten kuljetustukiin.”

”Suomi kompastuu viimeistään rikkidirektiiviin, Ruotsi porskuttaa ja saa tavaran pyörien päällä suoraan yli Manner-Eurooppaan.”

Virranniemi varoittaa jättämästä kaikkea markkinavoimien armoille.

”Jos niiden annetaan jyllätä, Suomessa tulee lähivuosina rumaa jälkeä!”

Euroopan kysyntä heikkoa

Sahatavaran kysyntä on heikkoa Euroopassa. Rakentaminen on vähissä erityisesti Välimeren maissa.

Sneckin mukaan kotimaan markkinat ovat aina ennen ”lähteneet hyvin toukokuulla vauhtiin, mutta tänä keväänä kysynnän piikki jäi tulematta”.

Junnikkalan mukaan talotyömaita on nyt käynnissä huomattavasti vähemmän kuin viime vuonna, mutta taloteollisuudella on tilauksia.

”Ei tässä auta kuin taistella hiljaiset ajat läpi.”

Sahaus jatkuu normaalisti lomien jälkeen.

Virranniemi löytää sahauksen vähät ilon aiheet läheltä ja kaukaa.

Kuusamon hirsitalot Oy:n tilauskanta on ”lähes historian paras”.

Moni männyn sahaaja on löytänyt pelastusrenkaansa Pohjois-Afrikasta.

”Kairon kaduilla tapellaan ja kohta alkaa ramadan, ei tässä ole hyviä uutisia kerrottaviksi”, Virranniemi sanoo.

Sneckin mukaan Egyptin tilanne on sekasortoinen. Jos yksityinen rakentaminen maassa sakkaa, täällä pysähtyy sahoja äkkiä, hän sanoo.

JUHA AALTOILA

Euron arvo Ruotsin kruunuina 2009–2012

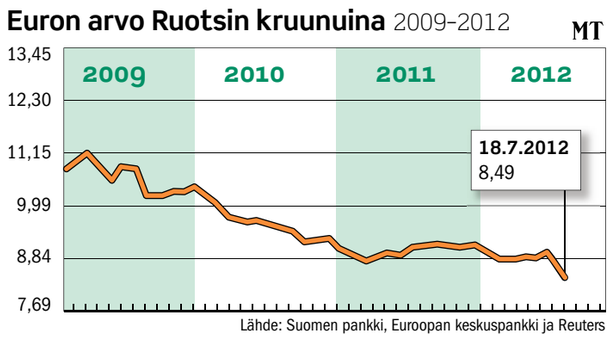

Lähde: Suomen pankki, Euroopan keskuspankki ja Reuters

Danske Bank arvioi euron arvon 8,5 kruunuksi lähimmän 12 kuukauden ajaksi.

Kuljetuskustannusten nousu on nostanut sahatavaran hintaa, vaikka tukin kantohinnat ovat pysyneet melko tasaisina.

MAURI RATILAINEN

Laitosmies Raimo Poutala korjasi sahauslinjaa torstaina Kärkölässä Koskisen sahalla.

UPM investoi tulevaisuuden biotalouteen

Yhtiö haluaa uudistaa toimintaansa uusien puutuotteiden kautta

RAUMA (MT)
UPM haluaa investoida puupohjaisiin, pitkälle jalostettuihin tuotteisiin ja kehittää teknologiaa puun kokonaisvaltaiseen hyödyntämiseen.

Yhtiö esitteli toimintaansa Rauman paperitehtaalla viime tiistaina. Tehtaasta ja metsäteollisuuden tulevaisuudennäkymistä kertoi UPM:n Energia ja Sellu -liiketoimintaryhmän johtaja **Heikki Vappula**.

”Biopolttoaineet kuuluvat Suomen tulevaisuuteen, jos asian eteen tehdään paljon töitä.”

Biopolttoainetta kehitetään

Vappulan mukaan biopolttoaineen suhteen metsäteollisuuden täytyy taistella oma kilpailukykynsä kuntoon ja panostaa teknologian kehittämiseen.

UPM:n tavoitteena on muun muassa kehittää puubiomassaa ja hakkuutähteitä biopolttoaineeksi.

Yhtiö rakentaa Lappeenrantaan ensimmäisen kaupallisen biopolttoainelaitoksen, jossa tuotetaan neljännes Suomen biopolttoainevelvoitteesta.

Lain mukaan vuosina 2011–2014 myytävästä liikennepolttoaineesta 6 prosenttia pitää olla biopohjaista. Osuus kasvaa tämän jälkeen vuosittain 2–3 prosenttiyksikköä vuoteen 2020 asti.

Suomella on Vappulan mielestä hyvät mahdollisuudet pärjätä kilpailussa muun maailman kanssa. ”Työtä täytyy tehdä. Pitää huolehtia siitä, että kukaan ei mene ohi.”

Vappula toivoo, että koko yhteiskunta saataisiin tekemään yhteistyötä asian puolesta.

”Metsänomistajien, viranomaisten ja muiden yhteistyötahojen täytyy toimia yhdessä, jotta kilpailukyky säilyisi vuosikymmenienkin päästä.”

”Biomuovi on hullu ajatus”

ST1 Oy:n hallituksen puheenjohtajan **Mika Anttosen** mukaan biomuoveilla ei ole tulevaisuudessa kovin merkittävää asemaa.

Anttosen mukaan öljystä ei voi tehdä pelkästään polttoainetta, joten jäljelle jäävä jäte kannattaa ottaa hyötykäyttöön.

”Öljyjätteestä tehdään muovia, jotta siihen saadaan sidottua hiiltä”, hän sanoo.

Monet yritykset mainostavat biomuovien käyttöä öljymuoveja parempana vaihtoehtona erityisesti ympäristön kannalta.

”Aihe on vaikea, sillä sen ympärillä on paljon PR:ää. Öljystä kuitenkin kannattaa tehdä muovia niin kauan kuin mahdollista.”

Suuria suunnitelmia

UPM haluaa panostaa myös nanosellun kehittämiseen. Yhtiö aloitti esikaupallisen nanosellun valmistuksen Otaniemessä viime syksynä.

Nanosellu eli fibrillisellulloosa on osa UPM:n uudistumista ja Biofore-strategiaa, jossa uudistuvia materiaaleja käytetään uusiin tuotteisiin ja konsepteihin.

”Teknologia on kehittynyt nopeasti, mikä mahdollistaa nanosellun teollisen tuotannon lähitulevaisuudessa”, Vappula kertoo.

Fibrillisellulloosasta vastaavan johtajan **Esa Laurinsillan** mukaan Suomella on hyvät mahdollisuudet toimia nanosellutehtaan sijoituspaikkana.

”Suomessa on paljon käyttökohteita ja tutkimustietoa, joten täältä olisi luontevaa aloittaa.”

LAURA KAKKONEN

Vihreä talous avaintekijä Suomen menestykselle

PORI (MT)
Biotalous on Suomelle iso mahdollisuus, totesivat Suomi-areenan paneelikeskustelun jäsenet tiistaina Porissa.

”Metsät ja biotalous ovat meidän mahdollisuutemme houkutella yrityksiä investoimaan Suomeen. Investoinnit auttavat luomaan työpaikkoja”, sanoi vuorineuvos **Jorma Eloranta**.

Elorannan mukaan Suomessa on enemmän biokapasiteettia kuin muualla Euroopassa. ”Muutostarve metsäteollisuudessa on ilmeinen. Uusia innovaatioita ja työpaikkoja tarvitaan lisää.”

Laajempia näkökulmia puutuotteisiin

Ympäristöministeri **Ville Niinistö** (vihr.) totesi nykyisen elämäntavan kuluttavan luonnonvaroja liian nopeasti. ”Ennustettu suuri väestönkasvu aiheuttaa lähitulevaisuudessa kovan kamppailun luonnonvaroista.”

Niinistön mielestä yhtenä ratkaisuna olisivat korkealle jalostetut puutuotteet. ”Sektoria pitäisi laajentaa yksittäisistä tuotteista laajempiin konsepteihin ja lisätä esimerkiksi puukerrostalojen rakentamista.”

Niinistön mukaan kunnat ovat puurakentamisessa avainasemassa. ”Kuntalaisten kannattaa vaatia puurakentamisen lisäämistä ja kehittämistä omassa kunnassaan.”

ST1 Oy:n hallituksen puheenjohtaja **Mika Anttonen** korosti väestönkasvun nostavan myös energian hintaa. ”Öljyriippuvuutta tulisi jatkossa vähentää käyttämällä kotimaisia, metsästä saatavia raaka-aineita biopolttoaineen valmistukseen.”

”Korkea koulutus- ja osaamistaso kannattaisi hyödyntää tekemällä tuotekehitystä ensin Suomessa ja myymällä osaamista sitten muualle.”

LAURA KAKKONEN

KARI SALONEN

Ympäristöministeri Ville Niinistö (vasemmalla) ja ST1 Oy:n hallituksen puheenjohtaja Mika Anttonen keskustelivat Suomi-areenan paneelissa metsäalan menestystekijöistä.

KARI SALONEN

Metsäpalveluyrittäjä Ilari Leppimäellä riittää töitä. ”Oman yrityksen pyörittäminen ei ole kovin vaikeaa”, hän toteaa.

Kolmannen sukupolven metsäammattilainen perusti oman yrityksen

RAUMA (MT)
Metsuri **Ilari Leppimäki** käyttää raivaussahaa ripein ja ammattimaisin ottein. Vesakko kaatuu vaivatta nuoren raivaajan käsissä.

18-vuotias metsäpalveluyrittäjä perusti pari kuukautta sitten oman yrityksen, ja kiirettä on pitänyt.

”Töitä on niin paljon kuin niitä ehtii tekemään. Kilpailua ei ole ollut”, Leppimäki kertoo.

Kutsumuksena metsäala

Tällä hetkellä Leppimäki tekee töitä UPM:lle.

”Perustin oman yrityksen, sillä firmat ostavat mieluummin ulkopuolisia palveluita kuin ottavat metsureita ’verokortilla’ töihin”, Leppimäki sanoo.

Metsäalalle lähteminen oli hänelle itsestään selvää.

”Metsätyötä tehdään jo kolmannessa polvessa. Isä ja isän isä ovat molemmat metsäalalla.”

Oman yrityksen pyörittäminen ei Leppimäen mielestä ole erityisen vaikeaa.

”Työllistän vain itseni, joten ei tämä hankalaa ole. Laskutukseen ja kirjanpitoonkin saa opastusta.”

Eläkemaksujakin nuoren yrittäjän täytyy jo maksaa.

”Ajattelen yrittäjä sanan niissä [illegible] opiskelee tällä hetkellä metsäkoneenkuljettajaksi Kullaalla. Valmistumisen jälkeiset suunnitelmat ovat vielä auki.

”En tiedä, jatkanko töitä metsurina vai koneenkuljettajana. Metsänhoitotyötkin koneellistuvat nopeasti”, hän pohtii.

Tulevaisuuden työllistyminen ei Leppimäkeä kuitenkaan huoleta.

”Suurin osa metsureista jää eläkkeelle, joten työtä riittää varmasti.”

LAURA KAKKONEN

Töitä on niin paljon kuin niitä ehtii tekemään. Kilpailua ei ole ollut.
ILARI LEPPIMÄKI